

РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЗАКОРДОННИХ СТАТЕЙ

REFERENTIAL REVIEW OF FOREIGN PAPERS

У статті «Блокчейн у сферах бухгалтерського обліку, аудиту та звітності: бібліометричний аналіз та аналіз кодування» [1] розкривається така міждисциплінарна сфера досліджень, в якій домінують переважно науковці, аніж практики. У ній висвітлюється поточний стан галузі та надаються цінні ідеї, що може бути корисно для майбутніх досліджень. Крім того, вивчивши цю статтю, можна повністю зрозуміти характеристики та потенціал блокчейна за допомогою конструктивного та системного підходу.

Авторами надається корисна інформація про визначення та характеристики блокчейну, бізнес-моделі, задіяні процеси, зв'язок з іншими технологіями та взаємозв'язки з теоріями бухгалтерського обліку.

Одним з найцікавіших висновків у публікації є подання результатів, які підтверджують, що технологія, як зовнішня сила, може створити перетин між кількома галузями досліджень: бухгалтерським обліком, аудитом, підзвітністю, бізнесом, менеджментом, інформатикою та технікою.

Стаття «Прийняття рішень на основі штучного інтелекту в бухгалтерському обліку та аудиті: етичні виклики та нормативне мислення» [2] має на меті визначити етичні проблеми використання облікових систем на основі штучного інтелекту.

У цій статті автори визначають п'ять основних етичних проблем прийняття рішень у бухгалтерському обліку на основі штучного інтелекту: об'єктивність, конфіденційність, прозорість, підзвітність і надійність. Також автори критично обговорюють виклики та їхню актуальність для майбутньої співпраці людини та машини в рамках різноманітних організацій між людьми та штучним інтелектом.

У публікації наголошується на те, що оскільки штучний інтелект прив'язаний до попередньо поставлених цілей і підкоряється умовам, створеним лю-

диною, незважаючи на його автономне навчання та адаптаційні практики, йому бракує справжньої волі. Як наслідок, відповідальність має бути розподілена між людьми та штучним інтелектом. Автори припускають, що відповідне управління, а також процеси внутрішнього та зовнішнього аудиту мають бути адаптовані з точки зору навичок та обізнаності, щоб забезпечити етичне прийняття рішень на основі штучного інтелекту.

У статті «Вплив нарцисизму, самовпевненості та характеристик аудитора на читабельність аудиторського звіту» [3] згадується значний зв'язок між особистими характеристиками аудитора і читабельністю аудиторського звіту. Крім того, такі змінні як нарцисизм аудитора та самовпевненість аудитора мають як негативний, так і позитивний значущий вплив на читабельність аудиторського звіту.

Також згадується про три змінні, а саме тривалість роботи аудитора, гонорар за аудит і спеціалізацію аудиту, які використовуються для вимірювання характеристик аудиту.

Це дослідження підтверджує теорії розладу особистості та поведінкових рішень. Оскільки нарцисизм і самовпевненість є двома характеристиками, які формують характер і особистість людини, деякі задіяні поведінкові фактори в характеристиках аудиторів впливають на їхні рішення. Наслідки цього слід знати та аналізувати, щоб покращити процес прийняття рішень аудитором.

Підсумовуючи вищезазначене, можна сказати, що у цій статті зроблено спробу оцінити вплив нарцисизму та самовпевненості аудитора на читабельність аудиторського звіту.

підготувала Катерина Алексєєнко

Список використаних джерел

1. Blockchain in the accounting, auditing and accountability fields: a bibliometric and coding analysis / S. Secinaro et al. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AAAJ-10-2020-4987/full/pdf?title=blockchain-in-the-accounting-auditing-and-accountability-fields-a-bibliometric-and-coding-analysis>
2. Artificial intelligence based decision-making in accounting and auditing: ethical challenges and normative thinking / O.M. Lehner et al. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AAAJ-09-2020-4934/full/pdf?title=artificial-intelligence-based-decision-making-in-accounting-and-auditing-ethical-challenges-and-normative-thinking>
3. The impact of narcissism, self-confidence and auditor's characteristics on audit report readability / M. Salehi et al. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AGJSR-08-2022-0152/full/pdf?title=the-impact-of-narcissism-self-confidence-and-auditors-characteristics-on-audit-report-readability>